

Nemesak a komikus KOMIKUS

Jacques Tati, a nevetetés új filmcsillaga, akinek „Nagybátyám” című filmalkotása Cannes-ban elnyerte a zsüri különdíját, így világította meg művészi célkitűzéseit, a hétköznapi komikumának ábrázolását.

„Pályám kezdete óta azzal kísérletezem — hogy igazabbá tegyem a komikus alakját. Van a komikus filmnek egy iskolája, amelyben a hős cédulával a homlokán érkezik, s ezen ez áll: „Amint önök látni fogják, én vagyok az est nevetetője, irtóztató dolgokra vagyok képes, remekül komédiázom, nagyszerűen értek a pantomimhez és kacagtató ötleteim vannak.” Amit én megkísérletem, az, hogy bebizonyítsam és megláttassam: alapjában mindenki mulatságos. Egyáltalán nincs szükség nagy komikus egyéniségre a komikus helyzethez... Láttam egyszer a híradóban Lebrun köztársasági elnököt, amint éppen felavatja a belga király szobrát, és bevallom, nincs a világnak az a komikusa, aki úgy meg tudott volna nevetetni, mint ő... Ezen a napon éppen esett és ő zsakettban volt és a cilinderét tartotta kezében. Aztán egyszerre egy hatalmas virágcsokrot hoztak neki. Az elnök arckifejezése a csokor láttán, mintha ezt mondta volna: „Valóban lehetetlen helyzet, most

hogyan mászok ki ebből?” Azután elsőnek azzal a megoldással kísérletezett, hogy cilinderét a hozzá legközelebb álló embernek nyújtotta. Ez a köztársasági gárda kapitánya volt, aki éppen kivont karddal állt díszőrséget. Arckifejezése, mintha azt válaszolta volna: „Csak nem tűzhetem a kardom hegyére a cilinderet.” Azután egy második kísérletet tett (és mindezt filmezték, a közönség hasát fogta nevetésben), mintha azt mondta volna: „Föltétlenül meg kell szabadulnom ettől a cilindertől.” Keresett a tömegben valakit, aki segíthetne rajta: végre talált egy úriembert, aki szintén zsakettben volt és ugyancsak cilinderet viselt. Átnyújtotta neki a cilinderét, minek következtében a szóbanforgó úriember két cilinderrel a kezében találta önmagát. Végül is sikerült kézbe fognia a virágcsokrot, és miközben előrementek, hogy az emlékmű talapzatára helyezze, a szóbanforgó úriember — akinek a cilinderét átnyújtotta — érdeklődve tanulmányozta, a cylinder belső részén, honnan vásárolja a köztársasági elnök a kalapjait. Az élet ilyen gyakran előadódó és mindenkiel megtörténő komikus epizódjai — az én művészi nyersanyagom.”

Hulot — Jacques Tati állandó figurája — és Madame Arpel (Adrienne Servantie) a „Nagybátyám”-ban

